John Lennon New Yorkja

2010 december 10. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Harminc évvel ezel?tt, 1980. december 8-án kés? este

John Lennon a New York-i Dakota-házban lév? otthonába tért volna haza, amikor az épület el?tt egy egyszer? rajongónak látszó fiatalember, Mark Chapman megszólította: „Mr. Lennon?" Lennon odafordult, s a halálos

lövéssorozatot nem élte túl, már a kórházba szállítás el?tt meghalt. 40 éves volt.

Egy új dokumentumfilm, a LENNONYC a Beatles legenda utolsó, New York-i évtizedét eleveníti fel: a viharos magánélet utáni megnyugvást, az alkotói válságot és újjászületést, a politikai aktivitást és az amerikai hatóságokkal folytatott négyéves harcot a kitoloncolás ellen.

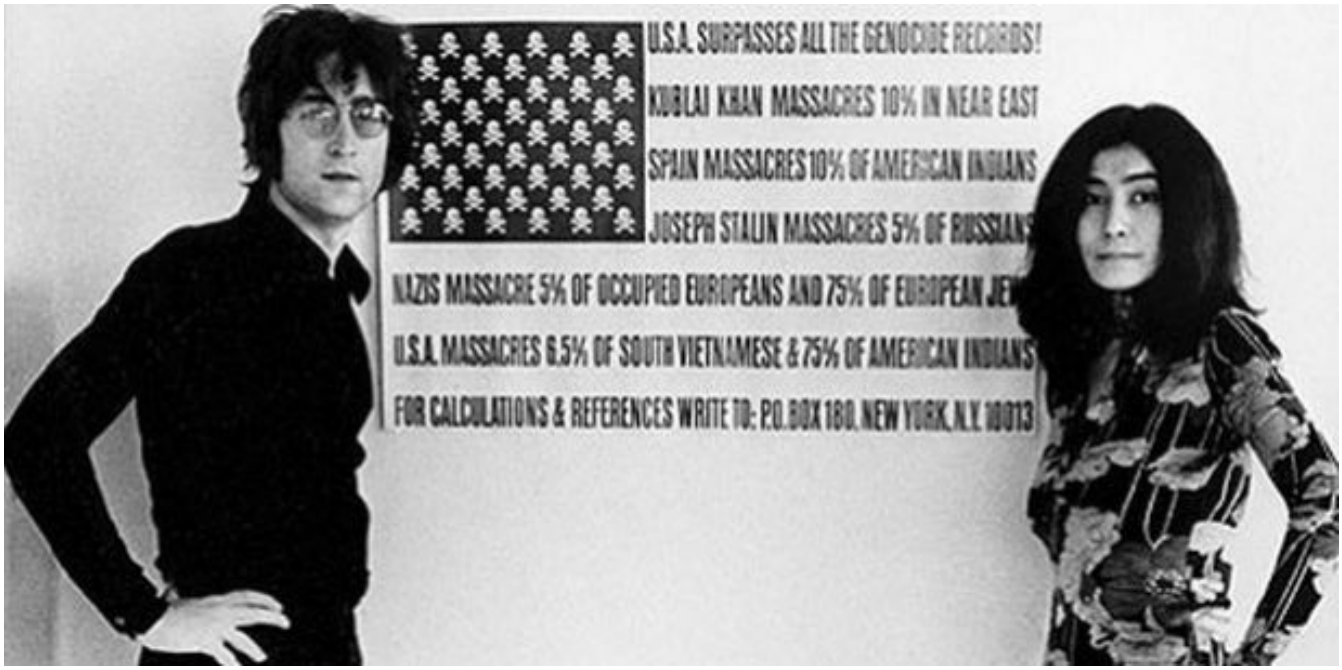

"A világ legnagyszer?bb városa"- mondta Lennon New Yorkról. Az 1971-ben New Yorkba költöz? sztár és felesége, Yoko Ono a kozmopolita metropoliszban - annyi más m?vészhez hasonlóan - a pezsg? kulturális életet, a barátságos, toleráns légkört, az utcai életet csodálta.

A Beatles-korszak sztárkultusza, a sikongató lányok után felszabadító élmény volt Lennonnak, hogy szabadon mozoghatott a városban. „Elég ismert voltam ahhoz, hogy önérzetemnek jól essen a figyelem, de elég ismeretlen ahhoz, hogy nyugodtan éljem a hétköznapi életet" - mondta.

A néz? pedig nosztalgiával figyeli azt a hetvenes évekbeli hangulatot, ami minden ellentmondása ellenére is irigylésre méltóan közösségi és nyitott volt. Lennon nyugodtan sétálhatott a lakásához közeli Central Parkban, vacsorázhatott éttermekben, járhatott taxival vagy földalattival. Se test?r, se paparazzók. Ha valaki felismerte, barátságosan adott autogramot.

Yoko Ono romantikusnak találta, hogy annyi más menekülttel együtt a szabadság városában kezdjenek új életet, ennek hangsúlyozására szívesen fényképezkedtek a Szabadság-szobor el?tt. Lennon a Beatles felbomlása után nem találta a helyét Angliában. Egy interjúban arról panaszkodott, hogy az angol sajtó elüldözte ?ket, olyan gy?lölettel vette körül Yoko Onót.

A Beatles szupersztár, ha nem is a bevándorlók sanyarú sorsát élte, de egyszobás lakásban kezdte az amerikai életet 1971-ben New York m?vésznegyedében, a Greenwich Village-ben, ahol avantgárd zenészekkel, képz?m?vészekkel, írókkal vette magát körül.

Bár az utolsó évtized zenei termése meg sem közelíti a Beatles-sikereket, Lennon több elismert nagylemezt is megjelentetett - Some Time in New York (1972), Mind Games (1973), Walls and Bridges (1974), Rock 'n' Roll (1975), Double Fantasy (1980) -, és többnyire politikai töltet? koncerteket adott.

A híresen pacifista házaspár - a vietnami háború elleni tiltakozás mellett - felemelte szavát a politikai foglyok bebörtönzése vagy az ír véres vasárnap ellen, amikor angol csapatok 1972-ben brutálisan szétverték a békésen tüntet? tömeget. Lennon Yoko Ono hatására támogatta a feministák harcát is a n?i egyenjogúságért, és ebb?l a küzdelemb?l született az egyik legellentmondásosabb dala, ami nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyta az amerikai történelem mély sebeit, a faji érzékenységét. A „Woman is the Nigger of the World" cím? 1972-es számot, amely a n?k megalázásáról szólt, betiltották az amerikai rádiókban a nigger szó használata miatt.

John Lennon és Mark Chapman a gyilkosság el?tt készült közös fotón

John Lennon rajongásig szerette második otthonát, New Yorkot, és minden vágya az volt, hogy véglegesen letelepedhessen. A hatóságok viszont joggal kérdezték, miért kellene befogadni azt, aki nyíltan szembeszáll az amerikai politikával. A „Give Peace a Chance" és a „Happy Xmas (War is Over)" cím? pacifista dalok hatása még inkább meger?sítette a Nixon-adminisztrációt abban az elhatározásában, hogy John Lennon persona non grata Amerikában, és letelepedését meg kell akadályozni.

A zöld kártyáért folytatott négyéves küzdelem méregdrága ügyvédek beadványaival, kitoloncolási fenyegetéssel, fellebbezésekkel telt. Az a John Lennon, aki meztelen fotóival borzolta a kedélyeket, az amerikai bíróságra öltönyben, nyakkend?ben, jól fésült, engedelmes polgárként jelent meg, csakhogy jó benyomást keltsen. Ahogy be is vallotta, nem Amerika kellett neki, csak New York. De az nagyon.

A vietnami háború befejezése, Nixon bukása után a Lennon-ügy lekerült a napirendr?l. 1975-ben ügyvédje azt telefonálta a sztárnak, hogy a bevándorlási hivatal magas rangú Beatles-rajongó hivatalnoka kedvez?en bírálja el a kérelmet. A zöld kártya önfeledt örömét csak Sean fia születése múlta felül. A Yoko Onóval folytatott viharos kapcsolat, amit egy tizennyolc hónapos, Los Angeles-i „hosszú hétvége" is megszakított, végre nyugvópontra jutott.

Lennon boldogan vállalta a teljes állású apaságot, a háztartási teend?ket. A zenei életet messze kerül? szupersztár sütött-f?zött, pelenkázott, dajkált, sétált, játszótereket látogatott imádott New Yorkjában, és mindez tökéletesen kielégítette.

Öt évi szünet után, 1980-ban tért vissza a zenei életbe Double Fantasy cím? albumával és már a következ? lemezen dolgozott. Negyvenévesen úgy tartotta, hogy túl világsikeren, botrányon, alkoholizmuson, kábítószeren az általa korábban megvetett polgári életet kívánja élni: apa és férj akart lenni, dolgozni szeretett volna, komponálni és néha koncertezni. És akkor 1980. december 8-án elsült a gyilkos fegyver.

hetivalasz.hu, Balla Eszter

Ajánló